

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Vi går herefter over til indlæg fra andre medlemmer, og taletiden er her indtil 10 minutter.

Jes Schmidt (CD):

Mindretalsspørgsmål spiller i vor verden en større rolle, end man almindeligvis antager. Det gælder i dag især den frigjorte del af Afrika, og det burde finde endnu mere opmærksomhed i de vordende flertalsregeringer i det sydlige Afrika. Jeg mener dermed ikke kun hvide, men også sorte mindretal. Behandlingen af mindretallene og deres rettigheder er og vil være en afgørende prøvesten for de nye, men også for andre regerings demokratiske kvalitet.

Da jeg for nylig deltog i den interparlamentariske unions kongres i Madrid, blev det over for mig gjort gældende, at vi efter hvid undertrykkelse af flertallene i Afrika ikke havde nogen som helst kompetence til nu at kræve beskyttelse af mindretallene, og for øvrigt burde vi i Europa først løse vore egne mindretalsproblemer. Jeg skal som vicepræsidenten i den europæiske mindretalsunion være den sidste til at påstå, at i Europa er den hellige grav, hvad angår mindretalsrettighederne, vel forvaret, men dette, at der er begået blodig uret også i Europa, og at vi her har uløste problemer, det kan ikke betyde, at vi resignerer og opgiver striden for beskyttelse af mindretal. For lande som de skandinaviske, for lande som Danmark og Tyskland er det uhyre vigtigt, at netop de giver gode eksempler på, hvorledes der kan skabes fornuftige mindretalsordninger, der netop er et kvalitetsmærke for demokratiet.

Af den grund mener jeg, det er vigtigt, at der i en åbningsdebat som denne også tales om mindretalsproblemerne, selv om jeg godt ved, at alle her i denne sal er optaget af dagens bekymringer, der brænder på og står i søgelyset. Min pligt er det her som repræsentant for det tyske mindretal i Nordslesvig i amtet Sønderjylland at omtale specielle, aktuelle spørgsmål, som mindretallet har, og komme med nogle mere almindelige betragtninger om udviklingen i det dansk-tyske grænseland.

Med forventning ser det tyske mindretals skolevæsen frem til den forestående revision af friskoleloven. Vi går ud fra, at det er hensigten at tage særligt hensyn til de specielle forhold i grænselandet. Det gælder især dispensationsbestemmelserne, hvad angår minimumstallet af elever i de enkelte skoler. Ved at tage hensyn

til skolernes størrelse tager man samtidig tilbørligt hensyn til et nationalt mindretals særlige tarv.

Hvad angår mindretallets børnehaver, så er man taknemlige for de særlige bestemmelser, som socialministeriet har udsendt om den kommunale pladsanvisning. Desværre må vi beklage, at tilsyneladende ikke alle kommuner lever op til forældrenes ret til at sende deres børn i en af mindretallets børnehaver, selv om denne ligger i nabokommunen. Således vil Sydals kommune øjensynlig ikke betale det kommunale bidrag for børn, der går i mindretalsbørnehaver i Sønderborg.

Ved forskellige lejligheder har jeg fra denne talerstol udtalt en vis frygt for, at ikke alle kommuner helt forstår sammenhængen mellem bloktilskud og statstilskud til friskolerne, og hr. Kjeld Olesen har jo også været inde på, at nogle kommuner så lidt anderledes på bloktilskuddene, end man gjorde det her i København. Således læser jeg til min store overraskelse, at der på et kommunalforeningsmøde i Løgumkloster er rejst ønske om særlige finansudvalgsbevillinger til kommuner, der har tyske mindretalsskoler at betale til. Kommuneforeningen i Sønderjyllands amt bør derfor vistnok informeres bedre om, at man ikke to gange kan få erstattet det tilskud, som man efter loven har at yde til friskolerne.

Den tyske skoleforening i Sønderjylland har længe ønsket statstilskud eller lån til den nødvendige udbygning af skolen i Sønderborg. I kontaktudvalget for det tyske mindretal har man stillet sig positivt over for en hurtig bevilning til Sønderborg. Efter min mening burde man i dette tilfælde kunne handle hurtigt, ikke mindst med henblik på gensidighedsprincippet i grænselandet. Som bekendt yder landet Slesvig-Holsten et tilskud til udbygningen af den danske Duborgskole i Flensborg. Det drejer sig om ikke mindre end 8,4 mill. kr., og i dette tilfælde vil også forbundsdagen i Bonn, efter hvad repræsentanter for begge de store partigrupper har udtalt, derudover yde et byggetilskud på ligeledes 8,4 mill. kr., som altså vores stats- og valutakasse sparer. Jeg håber, at regeringen her vil vise samme imødekomthed som dens og partiernes repræsentanter i kontaktudvalget har givet udtryk for.

Det er godt og nyttigt for grænselandet, at vi også ved dette åbningsmøde kan sige, at forholdet mellem danske og tyske i grænselandet har gjort yderligere fremskridt. Det er præget